

FIȘA DISCIPLINEI

PICTURA BIZANTINA

Anul universitar 2025-2026

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj Napoca
1.2. Facultatea	Teologie Ortodoxă
1.3. Departamentul	Teologie Pastorală
1.4. Domeniul de studii	Teologie
1.5. Ciclul de studii	Master
1.6. Programul de studii / Calificarea	Artă creștină
1.7. Forma de învățământ	Învățământ cu frecvență

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei		Pictura bizantină				Codul disciplinei	OMR 4011
2.2. Titularul activităților de curs					Lect. univ. dr. Răzvan Alin Trifa		
2.3. Titularul activităților de seminar					Lect. univ. dr. Răzvan Alin Trifa		
2.4. Anul de studiu	II	2.5. Semestrul	I	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7. Regimul disciplinei	DC

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2. curs	1	3.3. seminar/ laborator/ proiect	3
3.4. Total ore din planul de învățământ	48	din care: 3.5. curs	12	3.6 seminar/laborator	36
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
3.5.1. Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)	10				
3.5.2. Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					48
3.5.3. Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					38
3.5.4. Tutoriat (consiliere profesională)					2
3.5.5. Examinări					2
3.5.6. Alte activități					2
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)				102	
3.8. Total ore pe semestru				150	
3.9. Numărul de credite				6	

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	-Nu este cazul
4.2. de competențe	Aptitudini de ordin artistic

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Nu este cazul
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	Studentii se vor prezenta a seminariei având la ei toate materialele necesare, solicitate în prealabil de catre profesor.

6. Competențele specifice acumulate¹

Competențe profesionale /esențiale	• Dezvoltarea și aprofundarea abilității de a înțelege pictura bizantină • Dezvoltarea abilității de a lucra în stil bizantin • Cunoașterea aprofundată a subtilităților de expresie, semnificație și tehnica din pictura bizantină
Competențe transversale	• CT1. Conexiuni și analogii interdisciplinare între studiul tehnicilor artistice și studiul compoziției, culorii, istoriei artei bizantine și al liturgicii. • CT2. Obținerea unor competențe practice, cu aplicabilitate directă în executarea icoanelor și frescelor

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	• Să ofere studenților informații aprofundate cu privire la școlile de pictură bizantină
7.2 Obiectivele specifice	• Să confere studenților capacitatea de a recunoaște, înțelege, interpreta orice operă încadrabilă în pictura bizantină • Să prezinte studenților metodologia optimă de execuție tehnică a unor lucrări bizantine, cu înțelegerea și cunoașterea subtilităților de natură tehnică și simbolică.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
• Pictura bizantină – arta și teologie	Expunerea teoretică și vizuală, explicații, dialog, răspunsuri la întrebări	2 prelegeri
• Aspecte tehnice. Poleirea cu bolus	Idem	1 prelegere
• Evoluția artei bizantine. Continuitate și schimbare	Idem	1 prelegere
• Canon și/ sau inovație?	Idem	1 prelegere
• Mari pictori bisericești (I) Manuil Panselinos	Idem	1 prelegeri
• Mari pictori bisericești (II) Teofan Cretanul	Idem	2 prelegeri
• Mari pictori bisericești (III) Mihail și Eutihie Astrapas	Idem	4 prelegeri
• Mari pictori bisericești contemporani	Idem	2 prelegeri

¹ Se poate opta pentru competențe sau pentru rezultatele învățării, respectiv pentru ambele. În cazul în care se alege o singură variantă, se va șterge tabelul aferent celeilalte opțiuni, iar opțiunea păstrată va fi numerotată cu 6.

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
Inceputurile artei bizantine. Stilul bizantin si scolile de pictura.	Exemplificarea, analiza studiilor de caz, Expunerea teoretică și vizuală, explicații, dialog, răspunsuri la întrebări	1 prelegere
Aspecte tehnice. Poleirea cu bolus	Idem	1 prelegere
Evolutia artei bizantine. Continuitate si schimbare	Idem	1 prelegere
Canon si/ sau inovatie?	Idem	1 prelegere
Mari pictori bisericești (I) Manuil Panselinos. Aspecte aplicative.		1 prelegere
Mari pictori bisericești (II) Teofan Cretanul. Aspecte aplicative.		3 prelegeri
Mari pictori bisericești (III) Mihail si Eutihie Astrapas. Aspecte aplicative.		4 prelegeri
Mari pictori bisericești contemporani. Aspecte aplicative.		2 prelegeri

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Aspectele studiate în cadrul disciplinei contribuie la dezvoltarea capacității studenților de lucra în diferite tehnici artistice și de a cunoaște amănunțit tehnicile iconografice, atât de necesare viitoarei activități pe care o vor depune majoritatea dintre ei, răspunzând astfel așteptărilor preoților și credincioșilor, potențialii beneficiari ai activității lor.
--

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Cunoasterea celor mai importante aspecte si momente din arta bizantina Cunoasterea și recunoasterea celor mai importanți corifei ai artei bizantine	Examen scris, în care se verifică cursul predat și parcurgerea bibliografiei	25%
	Modalitatea și calitatea execuției unor aspecte tehnice Modalitatea și calitatea realizării practice a tuturor temelor date	Notarea portofoliului de lucrări elaborate atât pe parcursul semestrului cât și pentru examen	75%
10.5 Seminar/laborator			
10.6 Standard minim de performanță			
- Cunoașterea teoretică minimală a școlilor de pictură și - Realizarea a cel puțin jumătate din portofoliul solicitat			

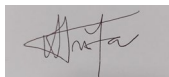
11. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)²

Nu se aplică

Data completării:
06.04.2025

Semnătura titularului de curs

.....

Semnătura titularului de seminar

.....

Data avizării în departament:
17.04.2025

Semnătura directorului de departament

² Păstrați doar etichetele care, în conformitate cu [Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic](#), se potrivesc disciplinei și ștergeți-le pe celelalte, inclusiv eticheta generală pentru *Dezvoltare durabilă* - dacă nu se aplică. Dacă nicio etichetă nu descrie disciplina, ștergeți-le pe toate și scrieți "Nu se aplică".